

طرح درس برنامه ملی مبارزه با بیماری های واگیر-ترم 5 کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی

(نیمسال اول 01-1400)

تعداد و نوع واحد: دو واحد نظری

محل اجرا: دانشکده بهداشت

هدف کلی درس:

• آشنایی با بیماریهای واگیردار و روش های کنترل آن ها

اهداف اختصاصی:

• دانشجو در پایان این درس باید:

- علت اهمیت توجه به بیماری های واگیر را درک کند.
- حلقه های زنجیره انتقال عفونت را بشناسد و نحوه توزیع بیماری های واگیر در جامعه را شرح دهد.
- مراحل کنترل یک همه گیری را بیان کند.
- با برنامه گسترش ایمن سازی کشوری آشنا شده، پیامدهای نامطلوب ایمن سازی را شرح دهد.
- با علایم بالینی، عوارض، روش تشخیص، پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر در نظام شبکه که دارای برنامه ملی هستند آشنا شود.

روش تدریس:

- این درس در دو بخش مجزا و به دو شکل متفاوت ارائه خواهد شد. در بخش اول، مطالب پایه ای و کلی توسط مدرس و از طریق برگزاری کلاس آنلاین ارائه خواهد شد. در ادامه دانشجویان گروه های 9 گانه ای را تشکیل خواهند داد و به هر گروه وظیفه ارائه یک مبحث داده خواهد شد. مبحث مذکور توسط دانشجویان و به صورت گروهی ارائه و در حین ارائه موضوعات مورد نظر از طریق پرسش و پاسخ مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت. لازم به ذکر است تا زمانی که کلاسها به صورت مجازی برگزار شود، ارائه دروس از طریق برگزاری کلاسهای آنلاین / خواهد بود. در صورت آغاز حضوری کلاسها، دروس به صورت حضوری ارائه می گردند.

محتوای تکالیف دانشجویان:

- معرفی مختصر بیماری
- کلیات، گسترش بیماری در جهان و در ایران، علایم، تشخیص و درمان
- تعریف مورد قطعی، محتمل، مظنون
- نحوه مراقبت، پیشگیری و گزارش دهی
- نحوه پیشگیری در سطوح مختلف
- نحوه بررسی بیماری از نظر وضعیت اپیدمیولوژیک
- استراتژی های کشوری مبارزه با بیماریهای واگیر
- ...

روش برگزاری کلاس:

- به صورت مجازی و از طریق webmeet، adobe connect، Skyroom، ...

جدول برنامه آموزشی و محتوی آموزشی جلسات

جلسه	عنوان جلسه	موضوعات مورد بحث
اول	ارزیابی آغازین	معرفی طرح درس، معارفه و جایابی، کلیات 1 (یادآوری)
دوم	کلیات برنامه های ملی مبارزه با بیماری ها	مروری بر اصطلاحات رایج، حرکات انتقال بیماریها، زنجیره انتقال عفونت، پیامدهای احتمالی مواجهه با یک عامل عفونی، عوامل موثر بر انتقال بیماریها
سوم	گسترش بیماری های واگیر و شاخص های بررسی وضعیت انتشار بیماری های واگیر در جامعه	نحوه رخداد و توزیع بیماری های واگیر در یک جامعه چه کسانی همه گیری را شناسایی می کنند؟ Basic Reproductive number/Rate, Effective Reproductive Rate
چهارم	شاخصهای بررسی وضعیت انتشار بیماری در جامعه،	Median Incubation Period, Serial Interval, Generation time, Communicable Period, Secondary Attack Rate, Case Fatality Rate, Infection Fatality Rate
پنجم	پیشگیری و مبارزه با بیماری های واگیر	پیشگیری از ایجاد بیماری های واگیر، مبارزه با بیماری های واگیر
ششم	نظام مراقبت بیماری ها	نظام مراقبت (تعریف، انواع، ...)، استفاده های نظام مراقبت، نتایج نظام مراقبت، اصول ایجاد نظام مراقبت، شاخص های نظام مراقبت، نظام مراقبت سندرومیک
هفتم	بیماری های واگیر در شرایط اضطراری	شرایط اضطراری، بلا (Disaster)، شرایط اضطراری پیچیده (Complex Emergency)، اولویت ها در شرایط اضطراری پیچیده، عوامل بروز بیماری ها و افزایش مرگ و میر، فراوان ترین بیماریها بعد از بروز بلایا، علل اصلی مرگ و میر در هنگام شرایط اضطراری، اصول پیشگیری و مبارزه با بیماری های واگیر در پی وقوع حوادث طبیعی، مدیریت شرایط اضطراری
هشتم	برنامه ایمنسازی کشوری (EPI)	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن

نهم	برنامه های ملی آنفلوآنزا، بوتولیسم، طغیان ناشی از بیماری های منتقله از آب و غذا، وبا	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
دهم	برنامه های ملی تولارمی، طاعون، هاری، مارگزیدگی	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
یازدهم	برنامه های ملی کورونا ویروسها، تب دانگ، تب راجعه، تب زرد	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
دوازدهم	برنامه های ملی فلج شل حاد، کزاز نوزادی و بالغین، مالاریا، پدیکولوز، گال	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
سیزدهم	برنامه های ملی سرخک، سرخجه، دیفتری، سیاه سرفه	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
چهاردهم	برنامه های ملی سل، جذام، ایدز	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
پانزدهم	برنامه های ملی تب مالت، تیفوئید، لیشرمانیوز، سیاه زخم	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
شانزدهم	برنامه های ملی هپاتیت ها، عفونتهای آمیژی، لپتوسپیروزیس، فاسیولیازیس	بر اساس آخرین دستورالعمل کشوری و تغییرات پس از آن
هفدهم	برنامه ملی مراقبت MERS، COVID-19	بر اساس آخرین دستورالعمل های کشوری مربوط به MERS، COVID-19 راهنمای پیشگیری و کنترل کوروناویروس جدید در کارکنان بهداشتی درمانی
امتحان پایان ترم		

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- حضور فعال در کلاس
- انجام تکالیف محوله
- امتحان میان ترم
- امتحان پایان ترم

منابع:

- راهنمای جامع نظام مراقبت بیماری های واگیر برای پزشک خانواده (عمدتا بخش های قابل استفاده برای مراقبین سلامت) منتشره توسط مرکز مدیریت بیماری های واگیر – 1391
- بخشنامه ها و دستورالعملهای جدید وزارت متبوع در باره مبارزه و کنترل بیماریها
- کتاب جامع بهداشت عمومی (دکتر حسین حاتمی و همکاران)
- در سنامه جامع پیشگیری و اجتماعی (پارک & پارک) – جلد چهارم – ترجمه دکتر حسین شجاعی
- اپیدمیولوژی و کنترل بیماریهای شایع در ایران (دکتر فریدون عزیزی و همکاران)
- منابع ارایه شده در سامانه نوید